

סקירה ביטחונית

איראן גרעינית: הסוף לאשליית ההסכם והכרעת השעה

הביטחוניסטים – מחלקת המחקר

6 ביוני, 2025

על הכתבת:

מורן אללוף היא חוקרת המתמחה באיראן ובחיזבאללה, חוקרת במחלקת המחקר של תנועת הביטחוניסטים, חברה ב"פורום דבורה" ועמיתת מחקר במכון ליחסי ישראל אפריקה. מחקרה עוסקים בעיקר בהיבטים הגלובליים של פעילות איראן וחיזבאללה.

עבאסי הסיר את המסכה: לא אם – אלא מתי תיבנה הפצצה האיראנית

הצהרות בכירים איראניים, דו"חות מודיעיניים ופעילות בשטח מוכיחים חד-משמעית: איראן נחושה להשיג נשק גרעיני ואינה מתכוונת לכבד הסכמים בינלאומיים. המערב ניצב כעת בפני ההחלטה הקריטית בין פעולה צבאית נחושה לבין השלמה עם איראן גרעינית, תרחיש שיעצב מחדש את המציאות האזורית והגלובלית.

בימים האחרונים ארצות הברית הגיעה לסבב השיחות האחרון עם איראן כשהיא נחושה לקדם פתרון דיפלומטי, והניחה על השולחן מגוון הצעות – החל באפשרות להותיר בידי איראן כמות מוגבלת של אורניום מועשר לרמה אזרחית, דרך הסרה הדרגתית של סנקציות, וכלה בהסכמה לפיתוח גרעין אזרחי תחת פיקוח בינלאומי, או באמצעות גוף שלישי. אך כל המחוות הללו נתקלו בחומת סירוב נחרצת.

ב-4 ביוני 2025, הבהיר המנהיג העליון של איראן, עלי חמינאי, כי "העשרה היא חלק חיוני מתוכנית הגרעין של איראן. לא ננטוש את העשרת האורניום".

אשליית ההסכם מתנפצת: איראן חושפת את כוונותיה האמיתיות

סירובו של חמינאי לא הפתיע, הוא תאם באופן מדויק את רוח הדברים שהשמיע רק ימים קודם לכן פרופ' פריידון עבאסי, לשעבר ראש הארגון לאנרגיה אטומית של איראן, שהצהיר כי "יש לנו את כל הידע והיכולת לבנות פצצה גרעינית", וכי ברגע שיינתן האות – הביצוע עשוי לארוך "שעתיים עד כמה חודשים". הדברים האלה מציינים תמונה עגומה אך ברורה: איראן לא חיפשה הסכם, אלא מריחת זמן בדרך למטרה צבאית. ההצעות המערביות, גם הנדיבות שבהן, לא יוכלו להתחרות באסטרטגיה ארוכת טווח של משטר שמעולם לא באמת התכוון לוותר על הפצצה. הצהרותיו של פרופ' פריידון עבאסי, שנאמרו ימים ספורים בלבד לפני סירובו של חמינאי להסכם, ממחישות עד כמה הדיון הדיפלומטי היה מנותק מהמציאות בשטח.

ב-28 במאי 2025 אמר פרופ' עבאסי: "אם אקבל פקודות לבנות פצצה גרעינית - אעשה זאת. אנחנו יכולים לבנות פצצה גרעינית קטנה שיכולה להרוס בסיס צבאי שלם, ואינה מסווגת כנשק להשמדה המונית. לציונים יש סיכוי לעזוב עכשיו, צריך לחסל את מי שנשאר".

עבאסי, שכיהן בתפקיד בין השנים 2011-2013, ועל-פי מקורות זרים ניצל מניסיון חיסול ישראלי, טען כי "יש לנו את כל הידע והיכולת לפתח פצצה גרעינית. אנחנו רק צריכים לקבל החלטה. עד עכשיו לא הנחו אותנו לבנות פצצה. זה יכול לקחת שעתיים ויכול לקחת כמה חודשים, כשנתחיל נדע".

אמירה נוספת שלו מחודש פברואר 2025, המחישה היטב את שיטת השקר של איראן כטקטיקה בזירה הדיפלומטית. לטענתו, איראן תוכל לקיים הרתעה אפקטיבית מול ארה"ב וישראל, באם העשרת האורניום יאפשר לייצר נשק גרעיני ויאוחסן במקום בטוח, כך שגורם זר לא יוכל להפציצו.

הצהרותיו של עבאסי חושפות בבירור את שאיפותיה, כוונותיה, וחמור מכך – את יכולותיה המעשיות של איראן. הצהרותיו נאמרו שלושה ימים בלבד לאחר הסבב החמישי של שיחות הגרעין בין ארה"ב לאיראן – מה שמעיד על תחושת חסינות והתרסה כלפי המערב. כל אלה **מציבים את ממשל טראמפ בפני החלטה היסטורית: האם להתקדם להסכם חדש, או להכיר במציאות שבה איראן קרובה יותר מאי פעם לפצצה.**

המודיעין חושף: המציאות מאחורי ההצהרות האיראניות

דבריו של עבאסי קיבלו חיזוק דרמטי ב-31 במאי 2025, עם פרסום דו"ח סודי של סבא"א, שחושף כי טהראן ממשיכה להעשיר אורניום ברמה של 60% ובהיקף של 408.6 ק"ג, גידול של 50% בתוך שלושה חודשים בלבד. לפי ההערכות, מדובר בכמות המספיקה לכעשר פצצות גרעיניות, בקצב ייצור של פצצה אחת בחודש. הדו"ח חשף בנוסף פעילות גרעינית באתרים סודיים (מריבאן, ורמין וטורקוזבאד), לצד השמדת ראיות והפרת התחייבויות.

דו"ח זה מתפרסם שלושה ימים בלבד לאחר פרסום דו"ח המודיעין האוסטרי. הדו"ח המודיעיני, בן 211 עמודים, קבע כי בניגוד להערכות האחרונות של ארה"ב שטוענות כי איראן עדיין לא בונה נשק גרעיני ושחמינאי לא אישר את חידוש התוכנית שהשהה בשנת 2003, תוכנית פיתוח הנשק הגרעיני של איראן מתקדמת מאוד, ויש לה ארסנל הולך וגדל של טילים בליסטיים שמסוגלים לשאת ראשי נפץ גרעיניים למרחקים גדולים.

בנוסף, מתקני הגרעין של איראן פזורים ברחבי המדינה, כשחלקם, כמו בנתנז ובפורדו - מבוצרים עמוק באדמה. על פי הדיווחים, איראן חשפה בפני סבא"א 21 אתרים גרעיניים, אך ככל הנראה קיימים אתרים נוספים שטרם נחשפו. תמונות לוויין שפורסמו לאחרונה ברשת "פוקס ניוז" חושפות אתר חשאי שבו מפתחת איראן טריטיום – איזוטופ רדיואקטיבי שמגביר את עוצמתם של נשק גרעיני. לטריטיום אין שימוש אזרחי או מסחרי, מה שמערער עוד יותר את טענותיה של איראן בדבר תוכנית "לצרכי שלום".

היסטוריה של הונאה: כיצד איראן מפירה הסכמים לאורך שנים

ההיסטוריה והמציאות בשטח מלמדים אותנו שאיראן, עם או בלי הסכמים, שועטת לפצצת גרעין ולהשמדת מדינת ישראל וזאת בניגוד להסכמים ולהתחייבויותיה. למרות הסנקציות האמריקניות, פרויקט הגרעין וקבוצת הנשק המשיכו להתפתח בקצב מסחרר. משמרות המהפכה הצליחו לממן, לאמן ולחמש את

הפרוקסי שלהם (חמאס, חיזבאללה, החות'ים והמליציות בסוריה ובעיראק) שפועלים נגד ישראל והמערב, ומתגמלים במיליארדי דולרים. הראיה לכך, היא הצהרתו של שר הביטחון, ישראל כ"ץ שהציג בחודש אפריל 2025, הוכחה חד-משמעית לתמיכת איראן בתוכנית חמאס להשמדת ישראל ולטבח השבעה באוקטובר. כ"ץ הצהיר כי "דף וסינוואר דרשו ממפקד כוח קודס 500 מיליון דולר לטובת השמדת ישראל והמאבק בארה"ב - וקיבלו." בנוסף לכך, במשך שנים רבות סבא"א פרסמו דו"חות מודיעינים רבים שהעידו על הפרות בוטות מצד איראן ולכן לא ניתן לסמוך שהפעם זה לא יקרה. מקרי הבוחן הבאים הם עדויות ודוגמאות מיני רבות.

מקרה בוחן אחד הוא אתר הגרעין בנתנו. בשנת 2022, דו"ח סבא"א חשף כמות העשרת אורניום פי עשרה מהכמות שנקבעה בהסכם, חציית רף ה-3.67%, והחזקה של יותר מ-2,100 ק"ג אורניום מועשר לעומת 202.8 ק"ג. במשך ארבעה חודשים איראן לא אפשרה גישה של פקחי הסוכנות לשני אתרי גרעין בהם עסק הדו"ח.

מקרה בוחן שני הוא אתר הגרעין בפורדו. בשנת 2023 דו"ח סבא"א חשף שאיראן עברה להעשיר אורניום ברמה של 60% שקרובה לרמת נשק צבאי, וזאת בניגוד מוחלט להתחייבותה וללא עדכון של כל גורם בינלאומי. מדינות אירופה גינו את איראן והודיעו כי "שינוי זה אינו עולה בקנה אחד עם התחייבותה של איראן במסגרת ההסכמים הבינלאומיים", אך מלבד פעולות דיפלומטיות לא ננקטו פעולות צבאיות אפקטיביות.

מקרי הבוחן, הצהרות בכירי המשטר, וממצאי הדו"חות מהימים האחרונים של סבא"א וסוכנות הביון האוסטרית, מותירים מקום מועט לספק; איראן אינה עומדת בהסכמים, ואינה מתכוונת לעשות זאת. אם ההצהרות הפומביות לא מספיקות, הרי שהראיות המודיעיניות מחייבות מסקנה אחת: אין עוד תוחלת להסכמים. רק פעולה פיזית נחושה לפירוק תשתיות הגרעין תוכל למנוע את נקודת האל חזור.

אידיאולוגיית השנאה של חמינאי: השמדת ישראל כשלב ראשון במלחמה נגד המערב

הראיה החזקה ביותר לתוכניתיה של איראן, שחלקן כבר מומשו היא הספר "פלשתין", שכתב המנהיג העליון של איראן, עלי חמינאי. הספר נכתב מ-2015, כשברקע שיחות הגרעין עם ממשל אובמה - עדות נוספת לציניות האיראנית. בספרו, כתב כי מטרתו היא "השמדת מדינת ישראל", וטען ש"לישראל אין זכות קיום כמדינה". בנוסף כתב כי הוא מתכנן במזרח התיכון את עליית הגמוניה איראנית על פני הגמוניה מערבית שתכלול הובלת והכתבת כללי המשחק באזור מבחינה פוליטית, ביטחונית ודתית, צמצום וחסול נוכחות והשפעת המערב, התבססות שלוחות פרוקסי, וכפייה של שינוי מאזן כוחות. הדרך לכך על פי דבריו היא "התשה של ישראל" (באמצעות הפרוקסי). בנוסף, חמינאי תיאר את שנאתו העזה לישראל בשל נאמנותה ל"שטן האמריקני הגדול", והוסיף כי מדובר ב"כופרים".

למעשה ישראל נתפסת בעיני חמינאי כאמצעי בלבד בדרך למאבק הרחב נגד שלו נגד המערב כולו, שמתחיל תחילה במזרח התיכון. ההוכחה לכך כי מדובר במלחמת דת (ג'יהאד) היא חידודו של חמינאי כי לא מדובר באנטישמיות, אלא על "עקרונות אסלאמיים מבוססים היטב", כלומר לחיות בדרך האסלאם.

במצב כזה, על ארצות הברית להבין כי יש לה אחריות מוסרית וביטחונית לא רק כלפי בת בריתה הקרובה, אלא כלפי העולם החופשי כולו. הסכם גרעין חלקי או מדיניות של הססנות, עשויים לאפשר את התרחיש הקשה ביותר: נשק גרעיני בידי משטר מהפכני קיצוני, שתפיסת עולמו מבוססת על ג'יהאד דתי ואנטי-מערביות מובהקת. אובדן ההרתעה כלפי איראן לא יהווה כישלון מקומי – אלא מחדל היסטורי בעל השלכות הרסניות עבור הדורות הבאים.

מדוע הסכם לא ימנע מאיראן פצצת גרעין?

שורת הצהרות של בכירים איראניים שמובאות מטה בנספח מוכיחות כי איראן אינה מתכוונת לוותר על תוכנית הגרעין שלה, ומתכוונת להמשיך לפתח את יכולותיה הגרעיניות, לא משנה אילו סנקציות או לחצים יופעלו עליה. בנוסף היא נוקטת באיומים ישירים כלפי סבא"א וקהילת הבינלאומית. ההצהרות הנחרצות על המשך פיתוח תוכנית הגרעין מצביעים על כך שכל הסכם גרעין עתידי עם איראן צפוי להיתקל בקשיים משמעותיים. הצהרות אלו משקפות את החשיבות האסטרטגית שהמשטר מייחס לפרויקט הגרעין.

למעשה, **האסטרטגיה האיראנית לאורך השנים נשענת על הסתרה, שקרים, והטעיית המערב, הכול כדי לקנות זמן** ולהתחמק ממחיר אמיתי. ישראל מבינה היטב את האתגר, ופועלת בהתאם, אבל הזמן כעת הוא גורם קריטי. בזמן שארה"ב נוקטת באופטימיזם זהירה לחתימת הסכם עם גרעין, וממצה את השלב הדיפלומטי אליו היא מחויבת במסגרת ניהול הסיכונים, נשיא ארה"ב הצהיר מספר פעמים כי אופציה צבאית ממשית מונחת על השולחן וכי לאיראן לא תהיה פצצת אטום. במרץ 2025 הוא איים על איראן ב"הפצצות כפי שמעולם לא ראו". בחודש לאחר מכן, אמר ש"אסור שהיא (איראן) תחזיק בנשק גרעיני. אם יהיה לה נשק גרעיני, לא תהיה להם הזדמנות – אפילו לא קרוב. אם נצטרך לעשות דבר קשוח – נעשה. אני לא עושה את זה בשבילנו אלא בשביל העולם. אלו אנשים קיצוניים, הם לא יכולים להחזיק בנשק גרעיני". בנוסף אמר כי הם צריכים להחליט מהר, אם זה לא יעבוד – ננקוט צעדים דרסטיים", ובכך הגביל אותם בזמן. דבריו אינם נאמרים רק לצורך הרתעה או הפחדה, אלא מבוססים ומעוגנים בשטח. על רקע השיחות, רכבת אווירית של חימושים הגיעה לישראל, שכללה פצצות כבדות מסוג MK-84, מיירטים לסוללת ההגנה THADD, ועוד חימושים נוספים שהוקפאו בממשלת ביידן, אך לאחר כניסתו של טראמפ לתפקיד הנשיא, ההגבלות בוטלו.

המסר הכפול שטהרן מעבירה בקהילה הבינלאומית לא מבלבלת עד כה את ממשל טראמפ. מצד אחד איראן טענה למשל בשנת 2024 כי "תכנית הגרעין למטרות שלום (אזרחי) בלבד", תוך שבמקביל היא איימה בכך ש"טהרן עשויה לשנות את מדיניות הגרעין שלה אם האיומים הישראליים יימשכו", ו"אם האויב

יעז לתקוף כל מתקן גרעיני איראני, אנחנו בהחלט נגיב בחזרה". זוהי עדות לחשיבות פרויקט הגרעין האיראני. אולם, תוכנית גרעין אזרחית מטרתה לייצר בסופו של דבר חשמל, כדי להגיע לתוכנית גרעין צבאית נדרשת רמת העשרה גבוהה מאוד של אורניום, או ליצור פלוטוניום (תוכנית פלוטוניום) שמשמשים לליבה של הפצצה הגרעינית (בדיוק כמו שהאיראנים עושים על פי דו"חות סבא"א). לכן, במאי השנה, טראמפ הטיל ספק בכוונותיה של איראן כשציין שלאיראן "יש הרבה נפט", ותהה, "כאשר יש לך כמויות בלתי מוגבלות של נפט וגז, למה אתה צריך גרעין אזרחי? אני חושב שאנרגיה גרעינית זה בסדר גמור לאזרחים, אם יש מדינה שאין בה נפט".

אם כך, אמירתו של ג"י.די ואנס, סגנו של נשיא ארצות הברית טראמפ, כי "איראן יכולה להחזיק בכוח גרעין למטרות אזרחיות" אינן משקפות את המציאות. ראייה לכך היא "תכנית החלל של איראן" – מכפלת כוח של פרויקט הגרעין. במשך שנים איראן טענה שתכנית החלל שלה היא אזרחית בלבד. אולם, צילומי לוויין מ-2013, חשפו תכנית חלל חסויה בחסות משמרות המהפכה בצפון המדבר המרכזי של איראן, כ-40 ק"מ דרומית מזרחית לעיר שאהרוז. חסאן מוגאדאם, שניהל את הפרויקט ונהרג בעת פיצוץ מסתורי ב-2011, עסק בפיתוח משגר לוויינים גדול מאד בעל שני שלבים של דלק מוצק בקוטר של 2 מטר המכונה בשם "קאעם". בשנת 2014 הגנרל מג'יד מוסאווי, סגן מפקד חיל האוויר והחלל של משמרות המהפכה אמר כי "תפקידה של תוכנית החלל היא בעיקר לקדם טכנולוגיות בחסות של תוכנית חלל אזרחית, כדי לעקוף את המגבלה העצמית של 2,000 ק"מ כטווח מקסימלי" שלה התחייבו ב-2015 בהסכם הגרעין עם אובמה. הצהרה שחושפת את פרצופה האמיתי של איראן, בדבר כוונותיה ופיתוח "יכולות זדוניות מתחת לרדאר" – בחסות של פעילות אזרחית.

נוכח אפשרות של קריסת המו"מ, ובשל ההבנה כי מדובר באויב מר ומתוחכם, ישראל נערכת לאפשרות של קריסת המו"מ. בסוף מאי השנה, ערך צה"ל תרגיל רחב מטכ"לי רחב בשם "ברק תמיר" שדימה תרחיש מלחמה רב-זירתי שתפקידו לתת מענה לאירועים מתפרצים, ואף התקיים דיון שעסק באפשרות לתקיפה באיראן ובעקבות כך תגובה איראנית חריפה. כמה ימים לאחר מכן, נחת בישראל המטוס ה-800 של "רכבת אווירית" ביטחונית מארה"ב מאז תחילת המלחמה, עדות להכנות משמעותיות שנעשות בשטח.

עם הסכם או בלעדיו – איראן תמשיך לרוץ לגרעין

איראן ידועה בהתנהלותה החשאית ובהסתרת מתקנים וציוד האסור על פי הדין הבינלאומי, ויתכן שבחסות סבב השיחות שנמשך כבר כמעט חודשיים, היא מסתירה כבר עכשיו אורניום מועשר. בנוסף, הסכם הנשען על מדיניות לא עקבית של ממשלים אמריקאיים מתחלפים, דבר שפוגע באפקטיביות שלו לאורך זמן. כל הממשלים בארה"ב – ביידן, טראמפ, וקודמיהם בעשרים השנים האחרונות – הצהירו כי לאיראן אסור להשיג נשק גרעיני. ההבדל ביניהם טמון בתקיפות, בגישה ובציפיות מהתוצאה הסופית. לפיכך, אין די בהסכם לבדו כגורם מונע ומרסן. נדרש מנגנון קבוע ובלתי תלוי בשינויים פוליטיים בכדי למנוע את המשך ההתחמשות של איראן.

כל האמצעים שננקטו עד כה: סנקציות כלכליות, ניסיונות דיפלומטיים, הסכמים בינלאומיים ואפילו מבצעים חשאיים לא הצליחו לבלום את התקדמותה של איראן לעבר נשק גרעיני. **לאחר מיצוי כל שאר האפשרויות ובמידה שנוסו ונכשלו יתר החלופות, יש להיערך לאופציה אחת שטרם נוסתה ברצינות: שימוש בכוח צבאי.** לא מדובר בבחירה קלה או נטולת סיכונים, אך היא עשויה להיות ההזדמנות האחרונה למנוע את הפיכתה של איראן למדינה גרעינית ולשנות את המציאות האזורית מן היסוד. **הסכם שיאפשר לאיראן להמשיך לפתח יכולת גרעינית צבאית בחשאי עלול להוות איום חמור ובלתי הפיך על ביטחון ישראל ועל יציבות האזור כולו.**

רגע ההכרעה

איראן ממשיכה לנסות ולהוליך שולל את המערב. מצד אחד היא יושבת לשולחן המשא והמתן תחת ממשל טראמפ תוך מעטה של "רצון טוב" לכאורה, דבר שאומנם לא קרה בממשלו של בידן מה שמעיד על סוג מסוים של הרתעה, אך מצד שני – מתבצרת בעמדתה ומסרבת לכל הצעה שהוגשה מווישינגטון כולל הגבלת אחוזי העשרה, העברת מתקני העשרה מחוץ לאיראן, או גיבוש הסכם זמני של הפסקת העשרה לפרק זמן של שנה.

חשוב לציין שגם אם איראן תסכים לכך, הסכמות מסוג זה אינן מפרקות את ליבת האיום. גם אם יושגו הבנות טכניות, התשתית הגרעינית של איראן – הצנטריפוגות, הידע, והמתקנים תישאר במקומה, מוכנה להפעלה ביום פקודה.

איראן ידועה בהתנהלותה החשאית ובהסתרת מתקנים וציוד האסור על פי הדין הבינלאומי, ויתכן שבחסות סבב השיחות שנמשך כבר כמעט חודשיים, היא מסתירה כבר עכשיו אורניום מועשר. בנוסף, הסכם הנשען על מדיניות לא עקבית של ממשלים אמריקאיים מתחלפים, דבר שפוגע באפקטיביות שלו לאורך זמן. כל הממשלים בארה"ב – בידן, טראמפ, וקודמיהם בעשרים השנים האחרונות – הצהירו כי לאיראן אסור להשיג נשק גרעיני. ההבדל ביניהם טמון בתקיפות, בגישה ובציפיות מהתוצאה הסופית. לפיכך, אין די בהסכם לבדו כגורם מונע ומרסן. נדרש מנגנון קבוע ובלתי תלוי בשינויים פוליטיים בכדי למנוע את המשך ההתחמשות של איראן.

החשש המרכזי הוא שאיראן תמשיך להסתיר אורניום מועשר, ותוכל בעתיד להפעיל מחדש את התוכנית הצבאית באופן חשאי, לבצע ניסוי גרעיני מבודד במדבר, ולהפוך למדינה גרעינית לפני שהעולם ידע מכך או יספיק להגיב. למרות שאיראן מתנהלת בזירה הבינלאומית כשחקן מדינית נורמטיבי לכאורה, מדובר למעשה בארגון טרור חוצה יבשות, שהשקיע עשרות שנים בפיתוח מערך לוגיסטי רחב ברחבי העולם, בתאים "רדומים" ו"לא רדומים" ברחבי אירופה, דרום אמריקה, אפריקה, וארה"ב שמחכים ל"יום פקודה", וכן בגיוס פיננסי אדיר שכולל הלבנת הון ושותפות עם ארגוני פשיעה ואויבים של ארה"ב והמערב. לכן, במקרה כזה דיפלומטיה והסכם שטומן בחובו רק פיקוח והגבלת העשרה הן גיאוגרפית והן כמותית, אך לא השמדת התשתיות האפקטיביות לפריצת גרעין - מהווה איום חמור לביטחונה של מדינת ישראל אך

גם למערב. יתרה מכך, התחזקות איראן תעמיק את שיתוף הפעולה בציר הרשע עם רוסיה, סין וצפון קוריאה – ותציב את המערב כולו בפני שורה של סכנות אסטרטגיות.

איראן לא תסתפק ב"העשרה אזרחית" בלבד, גם אם תסכים לכך כמראית עין, והיא תפעל "מתחת לרדאר" כפי שעשתה במשך שנים. איראן נמצאת כיום על סף יכולת גרעינית צבאית, והזמן שנותר לפריצה לפצצה התקצר משמעותית ביחס לעבר. לכן, לא ניתן להמר על ביטחון העולם באמצעות מתן אמון בשחקן שמוכיח שוב ושוב כי מטרתו היא הטעיה ולא פיוס. יש לוודא פירוק מוחלט של היכולת ולא רק פיקוח על הכוונות.

בכדי להתקדם במשא ומתן, איראן דורשת להעשיר אורניום על אדמתה וגישה למיליארדי דולרים שהוקפאו בקטאר. זו הצעה שמדגישה את הדינמיקה החוזרת של טהראן: למראית עין גמישות, אך בפועל שימור התשתית הגרעינית לקראת פריצה עתידית. הימנעות מהכרעה עתה תוביל למציאות שבה כבר לא ניתן יהיה לעצור את ההתחמשות הגרעינית. על העולם החופשי להבהיר שלא תהיה עצימת עין נוספת, ולא יהיה שקט מדומה "בכל מחיר".

הסיכון בעימות קונבנציונלי גבוה, אך מחירו נמוך עשרות מונים מהסכנה הקיומית שטמונה באיראן גרעינית תרחיש שיש למנוע בכל דרך. ישראל יודעת להתמודד עם איומי טילים, הוכיחה יכולות ירוט כמעט מושלמות, ויש לה שותפות אזוריות ובינלאומיות איתנות – בראשן ארצות הברית. יש להיערך גם לאפשרות של כישלון דיפלומטי, להשקיע במענה התקפי והגנתי, ולוודא מוכנות מלאה של העורף לרבות מערך החירום הלאומי.

נספח א' - ציטוטים

ב-29 בנובמבר 2024, גורמים איראניים איימו בערוץ אל-מיאדין כי אם סבא"א תקבל החלטה נגד איראן, שלפיה יש לפתוח בחקירה ובהפקת דוח מיוחד של מנכ"ל הסוכנות על הגרעין האיראני - "איראן תגיב באופן מידי". ב-11 באפריל 2025, יועצו של הנשיא האיראני, עלי שמחאני, המשמש גם כמפקח על המשא ומתן על הסכם גרעין איים ב"גירוש פקחי סבא"א, הפסקת שיתוף הפעולה עם הסוכנות" והעברת חומר מועשר לאתרים סודיים.

בפברואר 2025, נשיא איראן, מסעוד פזשכיאן, אמר כי: "גם אם יותקפו 100 מתקני גרעין, אנחנו נבנה 1,000 אחרים. הם יכולים לתקוף את המבנים ואת המקומות, אבל לא את אלו שבונים אותם".

ב-26 במאי 2025, הוא אמר כי מדינתו תשרוד "גם אם לא יהיה משא ומתן עם ארה"ב ויוטלו עוד סנקציות". לדבריו, "אנחנו לא נמות מרעב אם הם יסרבו לדון איתנו או יטילו עלינו סנקציות. נמצא דרך לשרוד". אלו עדויות לכך שלא די רק לטפל בפרויקט הגרעין האיראני, אלא בשורש הבעיה - משמרות המהפכה. בנוסף, העמדה הנחרצת שהובאה מספר פעמים מוכיחה שמדובר באידאולוגיה קיצונית בלתי מתפשרת, גם אם יוצעו מחוות.

ב-28 במאי 2025, שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, איים בתגובה לאחר ששגריר בריטניה בארה"ב, פיטר מנדלסון, הביע תמיכה בעמדת ארה"ב ולפיה על איראן להפסיק לחלוטין את העשרת האורניום כי: "אם עמדתן היא אפס העשרה, לא ננהל איתן עוד שיחות בנושאים גרעיניים. עליהם לקבוע את עמדתם בעצמם, ואנחנו לא מתבדחים עם אף אחד בנושא ההעשרה".

ב-30 במאי 2025, נשיא איראן, מסעוד פזשכיאן, חיזק את דברי שר החוץ האיראני כשאמר: "איראן לעולם לא תוותר על זכותה להעשרה". הוא תיאר לאחר מכן את ההעשרה שמיועדת לצרכים אזרחיים אך דו"חות של סבא"א שמובאים במאמר, סותרים את דבריו באופן חד משמעי.

ב-29 במאי 2025 הצהיר שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, כי הפרסומים בתקשורת על התקרבות להסכם אינם משקפים את המציאות. לדבריו, איראן עומדת על דרישותיה להסרת כל הסנקציות ומתעקשת לשמר את "זכויותיה הגרעיניות", לרבות "יכולת ההעשרה", עדות נוספת לתכנון של איראן בעתיד. רמז מקדים לסירובו של חמינאי להסכם שהגיע לאחר דברים אלו. חיזוק נוסף לכך הגיע ב-3 ביוני 2025, גורם דיפלומטי איראני בכיר אמר כי טהרן עומדת לדחות את ההצעה האמריקנית להסכם גרעין.